

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Білоцерківського НАУ

Ректор, професор

О.А.Шуст

2021р

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

зі спеціальності 051 «Економіка»
для здобуття освітнього ступеня «магістр»
за освітньо-професійною програмою «Економіка»

Біла Церква – 2021

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Для складання вступних випробувань з фахових дисциплін для вступу на програму підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю «Економіка» на базі освітнього ступеня «Бакалавр» були включені завдання з таких тем:

Економіка підприємства

1. Продуктивність праці, показники та методи її вимірювання.
2. Фактори зростання продуктивності праці.
3. Економічна суть та склад оборотних фондів та фондів обігу.
4. Економічний зміст основних фондів підприємства, їх структура та оцінка.
5. Виробничі інвестиції, їх склад та структура.
6. Напрями підвищення економічної ефективності підприємства в умовах ринку
7. Напрями зниження собівартості сільськогосподарської продукції.
8. Поняття і класифікація витрат виробництва.
9. Механізм формування і використання прибутку підприємства.
10. Рентабельність як показник ефективності роботи підприємства.

Основна література:

1. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
2. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
3. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Київ: Кондор-Видавництво, 2017. 368 с.
4. Іванілов О.С. Економіка підприємства: Навч. посіб. К: ЦУЛ, 2016. 728 с.
5. Шегда А.В. Економіка підприємства: збірник тестів і задач. К.:ЦУЛ, 2016. 256 с.
6. Економіка підприємств: підручник / Ф. В. Горбонос, Г. В. Черевко, Н. Ф. Павленчик, А. О. Павленчик. К. : Знання, 2016. 463 с.
7. Економіка підприємства: Навчальний посібник / за заг. ред. П.В. Круша, В.І. Подвігіної, Б.М. Сердюка. К.: Ельга-Н, КНТ, 2015. 780 с.

Економічний аналіз

1. Аналіз витрат виробництва і собівартості продукції. Оперативний аналіз собівартості продукції.
2. Поняття, види факторного аналізу та моделювання факторних систем.
3. Алгоритм застосування різних способів виміру впливу факторів в детермінованому аналізі.
4. Аналіз формування, розподілу чистого прибутку та визначення резервів зростання прибутку і рентабельності.

5. Аналіз використання земельних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами.
6. Аналіз використання трудових ресурсів, продуктивності і оплати праці.
7. Аналіз використання основних засобів підприємства.
8. Аналіз використання матеріальних оборотних ресурсів підприємства.
9. Аналіз прибутковості і рентабельності діяльності підприємства.
10. Оцінка впливу факторів на фінансові результати від різних видів діяльності.

Основна література:

1. Портна О. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. О. В. Портна. К. : Ліра-К, 2015. 312 с.
2. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності : підручник. / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
3. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності - Навчальний посібник. Київ, Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

Економіка праці і СТВ

1. Сутність, види та функції праці
2. Сутність, типи та рівні соціально-трудових відносин
3. Джерела формування та державне регулювання доходів населення
4. Сутність соціального партнерства та механізм його здійснення в Україні
5. Сутність ринку праці та його кон'юнктура
6. Сутність, види і показники безробіття
7. Форми і види зайнятості
8. Способи вивчення трудових процесів і затрат робочого часу
9. Виробничий, трудовий, технологічний процеси та їх складові
10. Зміст та особливості методів нормування праці: переваги та недоліки

Основна література:

1. Акулов М. Г. Економіка праці і соціально-трудові відносини : навч. посібник / М. Г. Акулов, А. В. Драбаніч, Т. В. Євась. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 328 с.
2. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посібник / М. Д. Ведерніков, О. В. Хитра, О. А. Гарват, О. О. Чернушкіна та ін. Львів : Новий світ- 2000, 2012. 869 с.
3. Фінансово-економічний словник: навч. посіб. / П. І. Юхименко, О. М. Загурський, М. А. Однорог, С. В. Бойко, М. В. Півторак та ін.: за заг. ред. П. І. Юхименка. 2-ге вид. виправл. і доповн. Біла Церква, Білоцерківський навчально-науково виробничий комплекс "Освіта", 2015. 396 с.
4. Економіка праці : навчальний посібник [електронний ресурс] / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
5. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посіб. / О. В. Безпалько та ін.; за заг. ред. О. В. Безпалько. К. : Кафедра, 2020.

Планування діяльності підприємства

1. Основні принципи планування, їх суть.
2. План підприємства, різновиди планів, їх особливості.
3. Стратегічний план підприємства, його завдання.
4. Оперативне планування на підприємстві, його основні завдання.
5. Роль планування збуту продукції у системі планування діяльності підприємства.
6. Сутність плану виробництва продукції.
7. Сутність виробничої програми підприємства.
8. Система оперативно-календарного планування, основні види.
9. План матеріально-технічного забезпечення підприємства.
10. Сутність планування виробничої потужності підприємства.

Основна література:

1. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник / О.О. Непочатенко, Н. П. Резнік, Л. В. Транченко [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київський міжнар. ун-т. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: КиМУ, 2014. 448 с.
2. Черепанова В.О. Планування та контроль на підприємстві /Практикум Х.: НТУ «ХП», 2013. 75 с.
3. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. К.: Каравела, 2011. 432 с.
4. Ястремська О. М. Планування діяльності підприємства: навчальний посібник / О.М. Ястремська, К.В. Яковенко, О.О.Ястремська. Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. 172 с.
5. Хопчан М. І., Лотиш О. Я., Хопчан В. М. Практикум з дисципліни “Планування і контроль на підприємстві”. Тернопіль, 2017. 202 с.

Стратегія підприємства

1. Стратегія ціноутворення, її суть, завдання, мета та етапи реалізації.
2. Виробнича стратегія підприємства, її зміст та завдання.
3. Функціональна стратегія підприємства, її зміст та завдання.
4. Стратегія репозиціонування, її зміст та основні завдання.
5. Стратегія лідерство у витратах, її суть та основне завдання.
6. Стратегія фокусування, її суть та основне завдання.
7. Продуктово-товарна стратегія, її суть та етапи реалізації.
8. Стратегія входження в нову галузь, її суть та умови для ефективного її застосування.
9. Стратегія реструктуризації портфеля бізнесу підприємства, її суть та особливості.
10. Стратегія відновлення та економії, її мета та завдання.

Основна література:

1. Берницька Д. І. Стратегія підприємства: навч. посіб. / Д. І. Берницька. Тернопіль: Крок, 2012. 213 с.

2. Стратегія підприємства: підручник / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, Т. М. Чечетова-Терашвілі та ін. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. 560 с.
3. Стратегія підприємства: навч. посібн. для вищих навчальних закладів/ Г.В. Строкович. Х.: Вид-во НУА, 2011. 180 с.
4. Стратегія підприємства: навч. посібн. / О.І.Піжук. Ірпінь. Університет ДЕС. України, 2018. 390 с.

Капітал підприємства

1. Особливості формування статутного капіталу в акціонерному товаристві та товаристві з обмеженою відповідальністю
2. Поняття кругообігу капіталу і розширеного відтворення виробництва
3. Поняття вартості власного капіталу підприємства. Особливості оцінювання вартості власного капіталу підприємства
4. Сутність дивідендної політики підприємства. Теорії дивідендної політики
5. Поняття позикового капіталу підприємства. Особливості оцінювання вартості позикового капіталу підприємства
6. Поняття структури капіталу. Методи оптимізації структури капіталу
7. Поняття операційного та фінансового циклів підприємства. Методика визначення тривалості операційного та фінансового циклів
8. Запаси як складова оборотного капіталу підприємства. Методи оцінки запасів при вибутті
9. Поняття дебіторської заборгованості та її види. Рефінансування дебіторської заборгованості
10. Грошові кошти та види їх залишків. Оптимізація залишку грошових коштів згідно моделі Баумоля

Основна література:

1. Баліцька В. В. Капітал підприємств України: тенденції, пріоритети / В. В. Баліцька / «Інститут економіки та прогнозування» НАН України. К., 2015. 480 с.
2. Борисенко З. М. Основи конкурентної політики: Підручник / З. М. Борисенко. К. : Таксон, 2014. 704 с.
3. Горовий Д. А. Капітал підприємства: формування та розподіл: навч.-метод. посібн. в схемах і табл. / Д. А. Горовий, К. О. Федотова. Х.: Вид-во ХНАДУ, 2015. 84 с.
4. Яремко І.Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій: Монографія / І. Й. Яремко. Л.: Каменярь, 2016. 176 с.

Управління витратами

1. Особливості впливу змінних і постійних витрат на величину прибутку.
2. Концепція управління витратами за місцями їх формування та центрами відповідальності.

3. Сутність, методи, облік і калькулювання повних і змінних витрат.
4. Сутність і розвиток системи директ-костинг.
5. Переваги та недоліки директ-костингу.
6. Стандарт-кост і нормативний метод обліку.
7. Передумови і сфера застосування CVR-аналізу.
8. Показники CVR-аналізу та їх роль в оцінюванні роботи підприємства (проекту).
9. Розрахунок і аналіз точки беззбитковості.
10. Витрати на поставку і зберігання матеріалів на складі.

Основна література:

1. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник/Л.О. Сколотій, М. І. еленкова та ін. 7-ме вид., перероб. і допов. К.: Алерта, 2016. 1040 с.
2. Кузьмін О.Є. Управління витратами на підприємствах: навч. посібник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, У. І. Когут. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 244 с.
3. Данилко, В.К. Управління витратами: навчальний посібник для ст-ів ЗВО / В.К. Данилко, О.М. Кушніренко, К.С. Марченко. 2-е видання. К. : Каравела, 2018. 216 с.: іл.
4. Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Управління витратами: навч. посіб. / М. В. Чорна, П.В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. 166 с.
5. Артамонова, Н.С. Управління витратами: навчальний посібник / Н.С. Артамонова, М.О. Акулюшина. Київ, 2018. 116 с.

Потенціал і розвиток підприємства

1. Формування потенціалу підприємства: сутнісна характеристика, основні підходи.
2. Поняття структури потенціалу підприємства та концепція її побудови.
3. Змістова характеристика суб'єктних та об'єктних складових в структурі потенціалу підприємства.
4. Інноваційний потенціал підприємства: оцінка та шляхи його збереження.
5. Алгоритм графоаналітичного методу оцінки потенціалу підприємства «Квадрат потенціалу».
6. Оцінка конкурентоспроможності потенціалу підприємства за допомогою методу набору конкурентоспроможних елементів.
7. Характеристика основних методів оцінки трудового потенціалу підприємства.
8. Індикаторний метод оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства і його різновиди.
9. Принципи оцінки ринкової вартості потенціалу підприємства та їх

взаємозв'язок.

10. Аналітична характеристика та видові прояви трудового потенціалу підприємства.

Основна література:

1. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник / Л. М. Таранюк. Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.
2. Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій): навч. пос. / за ред. проф. Л.Г. Мельника. Суми : Вид-во СумДУ, 2019. 146 с.
3. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
4. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів: монографія / під заг. ред. к.е.н., проф. І.В. Кривов'язюка. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 172 с.
5. Економіка підприємств: підручник / Ф. В. Горбонос, Г. В. Черевко, Н. Ф. Павленчик, А. О. Павленчик. К. : Знання, 2016. 463 с.

Економіка й організація агропромислових формувань

1. Теоретичні засади і передумови створення агропромислових формувань.
2. Синергійний ефект інтеграції та джерела його утворення.
3. Економічна суть та особливості агропромислових формувань.
4. Види зв'язків і суб'єкти агропромислової інтеграції.
5. Механізм створення агропромислового формування.
6. Земля як головний засіб виробництва та її вплив на економіку агропромислових формувань.
7. Власний і позичковий капітал агропромислових формувань.
8. Методичні основи нормування праці в агропромислових формуваннях.
9. Структуризація виробничої системи управління агропромислових формувань.
10. Ефективність діяльності агропромислових формувань.

Основна література:

1. Андрійчук В. Г. Економіка агропромислового комплексу: Підручник / В.Г. Андрійчук. К.: КНЕУ, 2013. 779 с.
2. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / В. Г. Андрійчук. К.: КНЕУ, 2010. 414 с.
3. Дем'яненко С.І., Хорунжий М.Й., Боброва О.Г., Коваль П.В. Економіка і організація агропромислових формувань: Навч. посів. / С. І. Дем'яненко, М. Й. Хорунжий, О. Г. Боброва, П. В. Коваль; За заг. ред. С. І. Дем'яненка. К.: КНЕУ, 2006, 304 с.
4. Однорог М. А. Становлення аграрної сфери в умовах інституціонального забезпечення розвитку ринку інновацій: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 486 с.

5. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна. Київ: Ліра-К, 2015. 498 с.

Критерії оцінювання

Тестові завдання з фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітньою програмою «Економіка» освітнього ступеня «Магістр» складаються з 25 запитань із комплексу фахових дисциплін, що потребують вибору однієї або кількох правильних відповідей із запропонованих варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності.

Метою тестування за фахом є перевірка відповідності знань, умінь і навичок вступників відповідно до програмних вимог, підтвердження компетентностей та оцінка ступеня підготовленості для отримання ОС «Магістр». Оцінювання результатів вступних випробуваннях здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. Тестові завдання мають 10 варіантів по 25 запитань. Мінімальна кількість – 100 балів, нараховується за умови, якщо вступник набрав 50% правильних відповідей тестового завдання. За правильне розв'язання одного питання, що містить лише одну правильну відповідь, або всі правильні відповіді запитання з множинним вибором (декілька правильних відповідей) вступник отримує 8 балів. Якщо запитання має множинний вибір і вступник надав правильну відповідь на більше, ніж 50 але менше ніж 100 відсотків, то за дане питання він отримує 4 бали. Відсутність відповіді, неправильна відповідь або менше 50% правильних відповідей у запитаннях множинного вибору оцінюється в 0 балів. Час виконання тестових завдань становить 60 хвилин.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАПИТАНЬ

1. Що включає план реалізації продукції.
2. Які з перелічених показників відносяться до продуктивності праці.
3. В чому полягає головна ціль удосконалювання форм розподілу такоо
4. Яку систему оплати праці Ви запропонувати для робітників, що мають кількісну оцінку праці.
5. Основний показник ефективної роботи персоналу.
6. Основні завдання плану матеріально-технічного забезпечення.
7. Принцип партисипативності (участі) у плануванні.
8. Які складові елементи включаються у показник повної трудомісткості продукції.
9. Резерви зростання продуктивності праці.
10. Які заходи держави включаються в активну політику зайнятості населення.
11. Основний принцип Конвенції про охорону заробітної плати.
12. Активи підприємства як об'єкти вкладення капіталу.
13. Показники ліквідності балансу.
14. Альтернативні методи визначення вартості власного капітал.
15. Вплив величини прибутку на зміну обсягу виробництва.
16. Характеристика органічних структур управління підприємством.
17. Технологія контролю витрат.
18. Порядок забезпечення виробничої програми підприємства трудовимиресурсами.
19. Оцінка руху виробничих запасів.
20. Назвіть і охарактеризуйте складові інноваційної політики підприємства.

ПРИКЛАД ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ
(одна правильна відповідь на запитання)

1. Предметом навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є:

- 1) підприємство як первинна ланка економічної системи;
- 2) економічні відносини на рівні підприємства;
- 3) ефективність виробництва, шляхи і методи досягнення підприємством найкращих результатів при найменших затратах;
- 4) нормативно-правові акти, що регулюють ефективність виробництва.

2. Об'єктом вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є:

- 1) економічні відносини з приводу виробництва продукції;
- 2) ефективність виробничої діяльності;
- 3) підприємство як первинна ланка економічної системи;
- 4) фінансова діяльність підприємств.

3. Укажіть головні джерела вивчення дисципліни «Економіка підприємства»:

- 1) Конституція України та інші законодавчо-нормативні акти, що регулюють економічні відносини;
- 2) офіційні статистичні дані та матеріали звітності окремих підприємств;
- 3) спеціальна наукова література та наукові статті в періодичних виданнях;
- 4) всі відповіді вірні.

4. Термін «економіка» дослівно з грецької мови означає:

- 1) закони господарювання;
- 2) використання ресурсів;
- 3) управління господарством;
- 4) пізнання закономірностей.

5. Суб'єктами праці є:

- 1) підприємства;
- 2) підприємці, робітники;
- 3) засоби праці;
- 4) предмети праці.

Голова фахової атестаційної комісії _____/Паска І.М./